

ชื่อภาคนิพนธ์ : การศึกษาขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษา
ศึกษาเฉพาะกรณี มหาวิทยาลัยสยาม

ชื่อผู้เขียน : นาย สมยศ ชีแจ่ง

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2545

การศึกษาเรื่องขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษา ศึกษาเฉพาะกรณี มหาวิทยาลัยสยามมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อศึกษาถึงขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยสยาม และเพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรค พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการแก้ไขในระบบประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยสยาม โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการศึกษาค้นเอกสารทางวิชาการในด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จากแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังได้ทำการสัมภาษณ์เจาะลึกตัวแทนในระดับคณะวิชา จำนวน 7 คณะวิชาได้แก่ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะศิลปศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้สถิติเชิงพรรณนาในการอธิบาย

จากผลการศึกษาพบว่า

ด้านผู้ดำเนินการ

ในการประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยสยาม ทุกคณะวิชาและภาควิชาได้เห็นว่าระบบประกันคุณภาพนั้นเป็นเรื่องของทุกคนในหน่วยงานที่จะต้องให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ทั้งนี้ในแต่ละคณะวิชา/ภาควิชาจะมีบุคลากรหรือคณะทำงานกลุ่มหนึ่งที่ทำหน้าที่หาข้อมูล ประมวลผล และสรุปผล ตลอดจนป้อนข้อมูลย้อนกลับสู่ผู้บริหารของคณะวิชา/ ภาควิชาและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เห็นจุดอ่อน-แข็งของตน ดังนั้นในคณะวิชา/ภาควิชาจะมี สำนักงาน/หน่วย/ศูนย์มีเจ้าหน้าที่ประจำอย่างน้อย 1 คนและมีคณะกรรมการ/คณะทำงานเพื่อดำเนินงานด้านประกันคุณภาพ 1 ชุด

ด้านเป้าหมายในการประกันคุณภาพ

ด้าน/ประเด็น/มิติในการประกันคุณภาพของมหาวิทยาลัยสยาม มีความสอดคล้องกับภาระงาน 4 อย่าง ของหน่วยงานทางการศึกษาซึ่งได้แก่ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการทางวิชาการ

การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ทั้งนี้ในส่วนของการละเอียดที่นอกเหนือจากเกณฑ์มาตรฐานที่ทางสำนักประกันคุณภาพได้กำหนดขึ้นเป็นมาตรฐานกลางแล้วหากคณะหรือภาควิชาใดที่มีลักษณะเฉพาะหรือมีจุดเด่น ก็จะมีการเพิ่มเติมในลักษณะเฉพาะลงไปนในรายละเอียดของแต่ละชั้น

ด้านวิธีการประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัยสยาม

ในด้านวิธีการนั้น คณะวิชา/ภาควิชาได้จัดตั้งระบบการดำเนินงานซึ่งเป็นมาตรฐานกลางที่จัดทำโดยสำนักประกันคุณภาพการศึกษาและแต่ละคณะวิชาได้จัดทำโดยอาจจัดในรูปแบบหน่วยงานที่ทำหน้าที่เก็บข้อมูล ประกันคุณภาพ และมีการให้ข้อมูลย้อนกลับสู่ผู้เกี่ยวข้องหรืออาจดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการประกันคุณภาพระดับหน่วยงาน โดยมีฝ่ายเลขานุการทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลไม่ว่าจะดำเนินการอย่างไรหน่วยงานทางการศึกษาต้องมีกลไกที่ชัดเจนเป็นระบบและเชื่อถือได้

ด้านการปรับตัวและพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน

ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในมหาวิทยาลัยสยามนั้นก่อให้เกิดผลทั้งทางบวกและลบ ผลในด้านบวก ได้แก่ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีทำงานของบุคลากรในทุกระดับในหน่วยงาน ส่วนผลทางลบได้แก่การต่อต้านจากกลุ่มคนภายในที่ไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงอย่างใดก็ตามผู้บริหารของคณะวิชา/ภาควิชา และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ก็สามารถสร้างความเข้าใจในกลุ่มคนในหน่วยงานได้ว่าการประกันคุณภาพการศึกษาจะช่วยให้เกิดคุณภาพแก่ผลผลิต/บริการของหน่วยงานพร้อมกันนี้ได้เร่งพัฒนาปรับปรุงจุดอ่อนที่ได้จากการตรวจสอบภายในและเสริมจุดแข็งให้แข็งแกร่งด้วย

ด้านการจัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายใน

ในการรายงานผลการประกันคุณภาพ คณะวิชา/ภาควิชา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะเป็นผู้จัดทำเอกสารรายงานการประเมินตนเอง(SSR) ซึ่งจะเป็นเอกสารสำคัญที่ใช้ในการรับการประกันคุณภาพจากภายนอก ดังนั้นการจัดทำรายงานดังกล่าวจึงมีความสำคัญ ตัวรายงานในระบบที่เลือกซึ่งจะมีรูปแบบของคณะ/ภาควิชาเองอยู่แล้ว แต่ตัวรายงานในระบบที่คณะวิชา/ภาควิชาได้มีการพัฒนาเองอาจจำเป็นต้องระบุหัวข้อเพื่อให้สอดคล้องการตรวจสอบจากภายนอก

ด้านการเตรียมตัวเพื่อรับการประเมินภายในและภายนอก

เพื่อรับการประกันคุณภาพจากภายในและภายนอกของคณะวิชาและหน่วยงานทางการศึกษา (มหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา/คณะวิชา/ภาควิชา/เทียบเท่า ที่ได้ดำเนินการประกันคุณภาพภายใน และตรวจสอบภายในจนถึงเกณฑ์ที่ตนพอใจแล้ว จึงขอรับการตรวจสอบจากภายนอก(ซึ่งมหาวิทยาลัยสยามได้ขอรับการประเมินภายนอกในปี 2546)

RESEARCH PAPER : The Study of Operation Process of Internal Quality Assurance
Case Study : Siam University.

BY : Mr. Somyot Cheejaeng

DEGREE : Master of Arts (Social Development)

MAJOR : Social Development Management

ACADEMIC YEAR : 2002

This study has 2 objectives as follows: To study the Operation Steps of Internal Quality Assurance and study the Problems and Tasks together with suggestions in quality assurance system of Siam University. The research methodology is the qualitative one comprising documentary reviews and in-depth interviews of 7 representative: Engineering, Business Administration, Liberal Arts, Laws, Communication Arts, Science and Nursing. Analysis is done with descriptive.

The study results show that:

Operator

An Internal Quality Assurance in Siam university. All faculties aim to the quality system is all partners responsibility to joint and participated in any activities so Faculties will set the quality team to collecting data, computing, conclusion and feedback the data to the administrator in Faculties.

Quality Assurance Goal

The dimension /point/conclusion in Quality Assurance in Siam University commensurate with 4 missions: Graduated Student, Research, Knowledge Services and Cultural Preserved. Beside the Quality Assurance office's standard that is the Faculties specialist can be specified.

Quality Assurance Method

All Faculties used Quality Assurance office 's standard by each faculty will set the quality system and collecting data, analyzing and feedback to the Administrator. Faculty may set teamwork by using the organization and administration principal with trust mechanisms.

Quality Assurance Development

In the Quality System have both optimistic and pessimistic so the Faculties must shown the understanding to the partner and improved to development the weak and strong points before internal and external audit.

Self Study Report Preparing

The Faculties will response for the document of Self-Study Report the is the important document for external audit.

Internal and External Audit Preparing

All faculties approved the internal audit until satisfaction by Quality Assurance Offices and inform for External Audit.